

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie niewylaczajac niedziel i swiat o godzinie 8 rano.

Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego”, Plac Marjański
 liczb 6 i 7.
 Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie 1 zł. 50 ct. za przesyłkę do domu dopłaca się 30 centów miesięcznie.
 Z przesyłką pocztową w państwie anstrjackim, rocznie 24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. — miesięcznie 3 zł.
 Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 50 gr. — do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 6 centów.
 Rękopisów Redakcja nie zwraca.
 Telefon Reńskiej 111.

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie
 jedynie i wyłącznie:
 Biuro Administracji „Dziennika Polskiego”, Plac Marjański l. 6 i 7 w domu pana Kisekci.
 We Wiedniu: pp. Haasenstein & Vogler, (Otto Maass), M. Duker, H. Schalek, A. Oppeit, Endolf Maass i J. Denenberg; w Berlinie, Frankfurtie, Kolonii, Haasenstein & Vogler i G. L. Daube; w Hamburgu: Karoly & Liebmann; w Paryżu: C. Adam 52 rue du Four.
 Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 10 centów od jednego wiersza drobnym drukiem (petit).
 Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po kronice za jeden wiersz 50 ct.
 Prywatne korespondencje 12 i nekrologia 20 ct. od wiersza.
 Drobne ogłoszenia 1 1/2 centa od wyrazu. Powiększenia i skłapy po 1 ct. od wyrazu.
 Reklamy w rubryce Nadesłane 30 ct. od wiersza.

Wielki Rok.

XXIII.

Ostatnie dni Wielkiego roku.

Nieszczęście, jakie dotknęło kraj, zdawało się chwilowo sprząć zamyślenie Kołłątaja. On i jego stronnictwo starało się korzystać z wypadków, za które winę całą usiłowano złożyć podstępnie na Kościuszkę. Ale Kołłątaj napróżno usiłował zwrócić ku sobie oczy i serca: nie ufano mu, a lekano się go. Na dodatek z rozkazania Kołłątaja stworzono klub, który pod hasłem „wolności i równości” miał przysposabiać środki do „uprzątnienia” króla, całego jego rodu, arystokratów, egoistów kamienicy, ch. Warcholci, a mimo wiedzy i woli zbrnąć, chcieli ująć ster rządów. Naród odrzucił się jednak ze wstrętem od tych panów i dlatego też Rada, obawiając się ich wpływu, powołała czem prędzej w miejsce Kościuszki na naczelnego wodza generała Wawrzackiego, Litwina, rodem z wileńskiego, szwagra wojewody Badeniego. Był to gorący patriota, czego dowody złożył w czasie sejmiku czterolatniego, ale za mało miał wykształcenia wojskowego. Hugoniści zgodzili się na niego w nadziei pozyskania go dla siebie. „Do wszystkich cnót obywatelskich, pisze o nim Zajacek, łącząc on skromność i nieufność we własnych siłach, z powodu małego wojennego doświadczenia. Nie należał do żadnej partii, każda się go spodziewała pozyskać.”

„Mał ten — pisze Wybicki — wstąpił się na sejmie konstytucyjnym przez swój charakter i przywiązanie roztropne do rzeczy publicznej. Ale nie posiadał najmniejszej wiadomości wojskowej... W tym zaś stanie rzeczy trzeba nam było człowieka z tym nadzwyczajnym genjuszem, jakich rzadko natura wydaje, a którzy tylko sami naród z przepaści wyrwać mogą. Takiego człowieka nie mieliśmy — w tym niedostatku rewolucja nasza upadła.”

Sytuacja też nowego naczelnika, który dopiero 23. września objął rząd, była nadzwyczajnie trudna. Według Zajacka w całej Polsce liczone wówczas 33.000 żołnierza, ale niestety uzbrojonego w najgorszy sposób. To też Wawrzacki dopiero po ustnych naleganiach przyjął ten ciężki urząd. Odpardcie ataku Poniatowskiego na Kamienną, porażka Mokronowskiego pod Kobylką, zdemoralizowały do reszty żołnierza, który mógł ginąć, ale bronić się nie potrafił. Robiono jednak, co było można, zwłaszcza około fortyfikacji Warszawy. Umocniono Pragę, Zwierzyniec i Saska kępa — ale wszystko to było bardzo niedostateczne.

Rosyjskie wojsko zbliżyło się szybko. Dnia 2. listopada Moskale pod Suworowem stanęli u okopów Pragi, w nocy usypali baterje, a nazajutrz poczęli razić silnym ogniem miasto. Los Pragi, a następnie i Warszawy szybko się rozstrzygnął. Wawrzacki w rozprawie tej dał dowody osobistego męstwa, podobnie jak i Zajacek; Grabowski, Kochanowski, Korsak, Jasiński na czele walczących krwią spaliłi dług Ojczyźnie. Dzień rosyjska spłamiła się haniebną nieudaną rzezią Pragi. Pruski urzędnik Nufer *) pisał: „Widok Pragi był okropny; do 18.000 ludzi obojętnej płci, starcy i niemowlęta u piersi matek pomordowane leżały na kupie krwią zbroczone. Całe miasto stało w płomieniach i dymie, a dachy zawałyły się z trzaskiem, któremu odpowiadały przeraźliwe wycia kozaków i klątwy rozjuszonego żołdactwa. Kupami leżały krwią zbroczone łupy zwycięzców.”

Wzięcie Warszawy było rzeczą chwili. Wawrzacki więc wyciągnął z resztą wojsk do Radoszczy w Sandomierzu, widząc niedobitki

bez nadziei, bez siły, narzekające na zdradę, odmawiające posłuszeństwa. Książę Józef Poniatowski i Mokronowski opuścili służbę, Kołłątaj umknął i uwięził go Austriacy.

Dnia 9. listopada wszedł Suworow jak tryumfator do Warszawy...

Wkrótce potem, gdy rozprószyły się ostatki wojska, Wawrzacki, Giełgud, Dąbrowski, Nicisiołowski, Gedroy i Zakrzewski podpisawszy rewersy, że nie będą walczyli przeciw Rosji, stali się faktycznie więźniami cara...

Królowi rozkazano opuścić stolicę i udać się do Grodna, co też wnet po Nowym Roku uczynił...

W Polsce, która od Maciejowic przestała istnieć, rozpoczęła się gospodarka zaborców.

Tak się skończył ten wielki rok 1794. Rok wielkich nadziei — wielkich rozpaczy. Pamiętny on w dziejach Polski, bo od niego poczynają się pogrobowe jej dzieje, historia męczeństwa, odradzań, złudzeń, omyłek, nadziei, zawodów. Ale od niego także rozpoczęło się odrodzenie nigdy nie wygasłego ducha, dowodzącego, jak żywotnym był ten naród, nad którym dokonano pierwszą polityczną operację żywcom z zastosowaniem siły — bez prawa.

„Można powiedzieć — powtarzamy tu słowa Kraszewskiego — że od podziału Polski rozpoczęła się w pojęciach i polityce państw europejskich nowa epoka, w której wszelka idea prawa, sprawiedliwości i moralności w stosunkach międzynarodowych wygasa, a aksjomatem staje się usprawiedliwienie wszelkiego czynu — politycznego jego konieczności! Ta stoi odłaj wyżej po nad wszelkie boskie i ludzkie prawa. Jestto zwrot do zwierzęcego stanu społeczeństw, zabijających się dla wody i pastwiska.”

Odroczenie.

Lwów 21. kwietnia.

Było to dnia 10. października roku ubiegłego, kiedy hrabia Taaffe w najprawdziwszym tego słowa znaczeniu, przestraszył izbę deputowanych austriackiej rady państwa oświadczeniem, że reforma wyborcza nie może już być dalej odroczone i że to odpowiada stanowisku rządu, w sprawie tak doniosłej wystąpił z inicjatywą. Po tem oświadczeniu złożył z najwyższego upoważnienia projekt do ustawy, według którego wszystkim dopełniającym swych obowiązków w sposób, ustawą określony, ma być umożliwiony udział w życiu politycznym, przyczem mają istnieć jedynie ograniczenia, konieczne ze względów ogólnopństwowych.

Skutki tego oświadczenia są wiadome. Wpadło ono, jak bomba, między stronnictwa, zwłaszcza te, który stały najbliższe hrabiemu Taaffe i srogie wyrządziło spustoszenia, bo przeważystkiem wyleciał w powietrze gabinet hrabiego Taaffego. Na gruzach powstał rząd koalicyjny pod prezydencją księcia Alfreda Windischgracza, który miał się oprzeć na koalicyjnych trzech stronnictw, dotychczas ze sobą zwądnionych. Ojcem chrzestnym tego nowego wytworu polityczno-parlamentarnego był hrabia Hohenzollern. Dnia 23. listopada przedstawił się nowy rząd izbie, a w pierwszej jego deklaracji mieliśmy między innymi następujące słowa: „Rząd oświadcza, że uważa to za najpierwsze i najważniejsze swoje zadanie, stworzyć w porozumieniu ze stronnictwami koalicyjnymi gruntowną reformę wyborczą, która przy zatrzymaniu istniejącej dotychczas konstytucyjnej reprezentacji interesów i przy dokładnym uwzględnieniu stosunków w poszczególnych krajach koronnych zabezpieczy rozszerzenie prawa wyborczego na te warstwy ludności, a w szczególności na robotnicze, które dotychczas z prawa głosowania były wykluczone, a zarazem ugruntuje punkt ciężkości praw politycznych stanu mieszczańskiego i wiejskiego.”

Po tem oświadczeniu można było przypuszczać, że rząd i stronnictwa większości porozu-

mią się już co do zasad reformy wyborczej. Tak jednak nie było. Gdy bowiem spadła załona z zajmującego obrazu projektu rządowego, okazało się, że stronnictwa wcale nie były ze sobą zgodne. Hrabia Hohenzollern wystąpił natychmiast ze swoim własnym projektem, zasadniczo od rządowego odmiennym, tak, iż najmniejszej wątpliwości ulegać nie mogło, że właśnie w sprawie, która koalicyję stworzyła, stronnictwa koalicyjne w największej są niezgodzie. Szczęśliwie trwał nim się koalicyja dla reformy wyborczej zebrała na pierwsze posiedzenie, a rezultatem tej pierwszej narady było — odroczenie. Prezydent ministrów książę Windischgracz, oświadczył imieniem rządu w sposób najuroczystszy, że rządowi bynajmniej nie chodzi o pozory, ale, że mu istotnie zależy na prawdziwej reformie, to samo powtórzył rzeczniczą poszczególnych stronnictw. Wszyscy zatem chęć reformy i nie godzi się wątpić w szczerotę i prawdziwość tego rodzaju uroczystych słów — a przecież mimo to wszystko komisja uchwała odroczyć sprawę aż do zebrania przez rząd odpowiednich dat statystycznych i wypracowania projektu, na któryby się wszyscy zgodzić mogli.

Pomijamy stronę formalną sprawy, czy komisja mając sobie przekazane konkretne wnioski, dotyczące reformy wyborczej, do obradowania nad nimi i do wygotowania sprawozdania, ma sama prawo rzecz na daleką odroczyć przyszłość? Tego rodzaju rozpamiętywania formalne niestety do żadnego nie prowadzą celu. Chodzi o istotę rzeczy, a w tej mierze uchwała komisji, jeżeli nie jest pogrzebaniem zupełnym i radykalnym reformy wyborczej, jak utrzymują pesymiści, to jest z pewnością przewlekaniem i odroczeniem jej na termin bardzo długi i nieokreślony. Argumenty, przytoczone dla uzasadnienia uchwały komisji, są mniej, niż wystarczające i krytyki nie wytrzymują. Dany jest pytanie! Cóż to znaczy? Rząd występując po raz pierwszy ze swoimi znanymi zasadami kierującymi, które miały być substratem dla projektu reformy wyborczej, miał niezawodnie tych dat dość i wątpić się go dzi, czy będzie miał dokładniejsze za miesiąc i za pół roku. A zresztą daty statystyczne z dniem każdym się zmieniają i to, co dzisiaj jest sprawiedliwym, bo odpowiada faktycznym obliczeniom statystycznym, może nie jutro już nie być, właśnie dlatego, że się statystyczne cyfry zmieniają. Gdyby więc chciano stać na tem stanowisku, nigdy żadna reforma nie mogłaby przyjść do skutku. Do uchwały odraczającej nie było zatem dostatecznej racji, a w każdym razie większość komisji nie podała prawdziwych motywów. Organa, których obowiązkiem bronić koalicyję, wyrażają obawę, że w sferach radykalnych zarzucą będa koalicyji, iż chce sprawę zabagnić. Obawa ta jest uzasadniona. Dodać jeno potrzeba, że zarzut ten usłyszy koalicyja także z innej strony, nie tylko radykalnej. Ze ten zarzut zwrócił się w pierwszym rzędzie przeciw reprezentacji polskiej, bo wniosek odraczający wyszedł od postać Jedrzejowicza, to jest rzecz, która nas najprzejrzęj dotyka. Ale zdaje się, że to już nasze przeznaczenie. My musimy zawsze wysunąć się na czoło i stanąć w pierwszym szeregu, gdzie chodzi o sprawę najniepopularniejszą i najmniej popularniejszą. To może honorowo, ale z pewnością niedrogo...

Aresztowania z powodu obchodu Kilińskiego.

W historii powstania Kościuszkowskiego ma Warszawa chlubną kartę, dzień 17. kwietnia. Pamiętną tę rocznicę — pisze koresp. warszaw. N. Refor. — uczeliliśmy, jakśmy mogli. Na kilka dni przedtem rozruchona została po mieście, przeważnie w dzielnicy starej, w której mieszkają rzemieślnicy, trzeciowa odezwa, przypominająca setną rocznicę powstania ludu warszawskiego i zzywająca do spokojnego i poważnego obchodu tej uroczystości. W poniedziałek wieczorem wiele osób otrzymało drukowane zawiadomienie, że we wtorek o godzinie 10-tej rano odbędzie się

w kościele katedralnym świętego Jana nabożeństwo dziękczynne. O oznaczonej godzinie kościół zaczął się napełniać publicznością, wśród której było wiele młodzieży obci. Sporo też przybyło i rzemieślników, chociaż trudno było zawiadomić ich o nabożeństwie, które odbyło się tak spieszenie, że wiele osób się spóźniło. Po nabożeństwie, kiedy już część publiczności przez ulicę Świętojańską zwróciła się ku placowi Zamkowemu, ruszyli pozostali przez Stare Miasto na Szeroki Dunaj, gdzie pod nr. 5 znajduje się dom, należący niegdyś do Jana Kilińskiego. Ludzie wybiegali z domów, aby przyjrzeć się pochodowi, niektórzy pytali o przyczynę tej demonstracji i po kilku słowach objaśnienia łaczyli się z orszakami, który przez ulicę Podwale ciągnął powoli na Miodową przed dom, w którym niegdyś mieszkał Igelström i z którego Moskale sromotnie niekiedy musieli. W pobliżu ul. Kapitulnej, tuż przy cyrkułe rozstawieni w poprzek ulicy policjanci zatrzymali pochod i zaczęli aresztować osoby, idące w pierwszym szeregu. Złuszczano młodzież chwytając policja za szczególną gorliwością, nawet na sąsiednich ulicach. Natomiast rzemieślników i w ogóle ludzi, skromnie odzianych odrzuć wypuszczano, a nawet tych, którzy sami dobrowolnie wraz z innymi iść chcieli do cyrkułu, po prostu odpędzano. Naturalnie, pomiędzy aresztowanymi znaczną większość tworzyli studenci, których najłatwiej było policji w tłumie odróżnić.

Ogółem aresztowano przeszło 200 osób, jak zapewniają zgodnie ci, którzy w cyrkułe siedzieli. Z męczarni cywilnych aresztowania pp. Józefa Potockiego i Władysława Jabłonowskiego, lekarzy Idzikowskiego i Białobrzęskiego, inżyniera Rogowskiego, aptekarza Chicińskiego, Jeziorowskiego, kilku rzemieślników, ogółem około 20 osób. Kobiet zabrano do cyrkułu prawie dwa razy tyle, znajdowały się między nimi znana autorka dr. Zofia Daszyńska. Studentów, których zatrzymano około 150, jeżeli posiadali matrykuły, zaraz po zapisaniu nazwiska wypuszczano. Innych odsyiano do właściwych cyrkułów, dla sprawdzenia osobistości. Kobiet zaprowadzono do ratusza, a stamtąd odesłano do cyrkułów. Cała ta manipulacja trwała do wieczora. W cyrkułe na Podwale znajdowało się mnóstwo policjantów, żandarmów i oficerów z komendanturą.

Władze rosyjskie oczekiwały widocznie dalszych demonstracji, zapowiadano np. aresztowaniem, że jeżeli będą w mieście rozruchy, to ich uważać będą za podżegaczy. Wśród ludności rzemieślniczej krążyły wieści o jakimś zamierzonym pochodzie ze Starego Miasta do ogrodu botanicznego. Do wieczora jednak miasto było zupełnie spokojne.

Bank austro-węgierski.

W ubiegłym tygodniu zarząd banku austro-węgierskiego przedłożył obu rządów projekt przyszłych statutów, ułożonych przez tenże zarząd. Równocześnie oba rządy otrzymały identyczne noty, w których bank żąda spłaty długu 80 miljonowego.

Wedle propozycji, które przedłożył bank austro-węgierski, miałaby na podstawie nowego statutu zostać utworzona kuratoria bankowa, w skład której weszłyby: austriacki i węgierski minister skarbu (na przemian jako prezydenci); dwaj członkowie austriackiego i dwaj węgierskiego obywatelstwa, proponowani przez odpowiednich ministrów skarbu, a mianowani przez cesarza. Posiedzenia kuratorji odbywałyby się co kwartał na przemian w Wiedniu i Budapeszcie. Gubernatora i wicegubernatora i jednego sekretarza rzeczą byłoby na tych posiedzeniach zdawać sprawę z sytuacji banku, jakoteż z wszystkich, przez te instytucje przedsiębiorzonych operacji. W posiedzeniach brałby udział również komisarze obu rządów. Sporządzałiby oni osobny protokół.

Jestto naśladowanie norm, jakie wprowadził u siebie niemiecki bank państwowy. Ale kojąca taka nie zupełnie odpowiada celowi. Statutu niemieckiego banku orzeka w §. 25, co następuje: „Przysługujące państwu prawo dozoru w koniunkturach bankowa, złożona z kanclerza państwa i czterech członków. Jednego z nich mianuje cesarz, trzech innych rada związkowa. Kuratorja zbiera się raz na kwartał i otrzymuje dokładne sprawozdanie ze stanu banku i przedsięwziętych operacji finansowych.” Kierownictwo niemieckiego banku państwowego spoczywa w ręku kanclerza państwa i mianowanej przezeń dyrekcji. Obok tego kierownictwa utworzono organ kontroli, a ze względu na federacyjny ustrój Niemiec, dano także reprezentantom rady związkowej sposobność do przekonania się, czy bank prowadzony jest w duchu, zgodnym ze statutami i ze swoim celem.

Natomiast w banku austro-węgierskim rząd obok gubernatora dyrekcja, opierająca się na zaufaniu akcjonariuszy. Jest ona organem autonomicznym, autonomij zaś nie zna bank niemiecki, powoływany przez kanclerza i jemu podlegający. Dozór sprawuje w banku austro-węgierskim już teraz komisarze rządowi. Przyszła kuratorja składać się będzie przeważnie z takich członków, którzy już bez tego posiadają prawo nadzoru. Kuratorja nie jest powołaną do przedsięwzięcia uchwał. Generalny sekretarz będzie referować, a obaj ministrowie skarbu słuchać będą o tem, o czem ich dawno już pouczyli komisarze rządowi. Wedle projektu banku, byłyby posiedzenia kuratorji częściej tylko ceremonij. Cztery kuratorji, delegowani przez oba państwa, nie mieliby żadnego wpływu, a ministrowie skarbu nie czekaliby zapewne dopiero na posiedzenie banku, by jego działalność poddać krytyce w interesie państwa. Kuratorja posiadałaby moc o tyle jeno, o ile posiadają ją bez kuratorji ministrowie. Trudno doprawdy domyślić się, jaki właściwie cel mogłaby mieć taka instytucja.

W nowym statucie bank austro-węgierski chciałby nadać sobie czysto interesowy charakter. Obecnie może ów bank wliczyć do pokrycia metalem ponad 30 milionów w dewizach. Owóż bank żąda, by mu przyznano prawo, wliczyć do tego pokrycia po nad 50 milionów w dewizach, przez co zyskałby procenta od 20 milionów, ale przez co równocześnie zapas efektywny złota uszczupliłby się o tych 20 milionów.

Bank może obecnie weksle obu rządów eskontować tylko za przyzwoleniem rady jeneralnej. W dawnym statucie postanowienie odnośnie było jeszcze surowsze. Bank proponuje, by miał prawo robić z obu rządami wszystkie statuty dozwolone interesa, owóż byłoby koniecznym zasięgać dla tych interesów pozwolenia rady jeneralnej. W interesie obu rządów leży odrzucić te charakterystyczne reformy, mogłoby bowiem zająć, że jeden minister wbrew intencjom drugiego mógłby czerpać fundusze z banku.

Na wzór urzędów banku niemieckiego ma być do statutów wprowadzone postanowienie, że bank jest obowiązany, na rachunek obu rządów finansowych wedle umówionych norm przyjmować pieniądze i do wysokości sum zapisanych na dobro uskutecznić wypłatę.

Dla interesu depozytowych mają być utworzone filie w Wiedniu i Budapeszcie.

W projekcie statutu proponowany jest termin trwania przywileju na czas do r. 1912, co również zadziwiać musi wobec tego, iż związek monetarny obu państw monarchji wygasa w r. 1910.

Rocznica Kościuszkowska.

Z Buczacza donoszą nam: Dnia 8. kwietnia obchodził Buczac setną rocznicę przysięgi Tadeusza Kościuszki na rynku krakowskim i bitwy racławickiej. Miasto całe przybrało szatę świąteczną, a chorągwie o barwach narodowych z wielu kamienic i domów zwiastowały okolicy święto narodowe.

Z opery.

Lwów nie należy do rzędu miast, ceniących zbyt wysoko węzły swe ze światem artystycznym. Widzieliśmy tu już artystów, bardzo — jakby się zdawało — przez publiczność lubionych, którzy powróciliwszy po długiej nieobecności, za ledwie byli witani; widzieliśmy śpiewaków i śpiewaczki, którym publiczność nie wybaczyć nie chciała, mimo ich długoletniej pracy na naszej scenie, a przy pożegnaniu nawet marnego nie rzuciła kwiatka.

Jednakże niekiedy, wyjątkowo, interesuje się Lwów zwyjcie osobistościami ze świata artystycznego, zwłaszcza jeżeli one wyleciały z tego „śpiewaczego gniazda” (jak nas ohrzczył Noskowski), powracając po pewnych latach (oczywiście bardzo się spóźniła nie wolno), a zatrzymując się w przelocie, roztoczając na chwilę atmosferę zagranicy i blask powodzeń wielkoświatowych.

Takim szczęśliwym dzieckiem Lwowa jest panna Mira Heller. Z imieniem jej łączy się już nazwiska miast takich, jak Odessa, Peszt, Wiedeń, Petersburg, Warszawa, a chociaż może nie wszędzie laury zbierała jednakowo, to dla młodej śpiewaczki nieraz samo uzyskanie wstępu na deski sceniczne jakiegoś pierwszorzędowego teatru, już ma znaczenie poważne i nadaje jej niejako blask „gwiazdy”.

Alle p. Mira Heller oprócz tego blasku, przynosi ze sobą młodość i urodę, a to jest już sil-

niejsze, niż wszelkie najkapsprężniejsze wymagania przeciętnego słuchacza naszej opery, wiadomo zaś, że weszły we Lwowie, porodziłymi się krytykami musicznymi, mamy więc wymagania niemałe. A gdy już tak silną jest Mira Heller, to cóż dziwnego, że występy jej ściągają tłumy publiczności i że powodzenia tego ani „Minowski” nie podminuje, ani „Damy i huzary” nie zwalczą, ani nawet piękne „Uroki” nie urzeka! Póże naturalniejszego nadto, że mówi się o niej i pisze dużo?...

Szkoda tylko, że krytykowi musicznemu nie przysługuje prawo, wygodnego i miłego zresztą bardzo, poddania się bezwzględnej takiej sile, i że garstka niezupełnie zwyciężonej publiczności, żąda od niego zawsze, aby po wypowiedzeniu swego zachwytu, nie przepominał także wszelkich cieni, od jakich zresztą i najświetniejsza nie są wolne gwiazdy.

Na szczęście o zaletach wolno na pierwszym miejscu pisać, z czego też z całą przyjemnością i w całej pełni skorzystamy.

Któż o tem nie wie u nas, że największy skarb posiada panna Mira w samym głosie. Głos ten był i jest bardzo piękny, posiada dźwięk, siłę i blask. W brzmieniu jego nie drga może zbyt wielki zastrój uczucia, ale jest ono jędrne, jasne i zdrowe, czuć w niem młodość.

Któż dalej nie wie, że temu głosiwi odpowiada w zupełności powierzchowność, tak, że prawie wszystkie, co dopiero nadane mu przymiotniki dają się wybornie do niej zastosować. Obok tych świetnych warunków, znaczącożym u artystki jeden bardzo wybitny czynnik jej indywidualności, t. j. niepospolita energia. Rzecz to nie zbyt częsta wśród wyrastających u

nas talentów. Mieć pragnienie postępowania naprzód, silną wolę do przewyżczenia wszelkich tak licznych przeszkód w osiągnięciu kariery (choćby nawet w tem był prócz artystycznych, jakie inne pobudki), mieć wytrwałość w pracy i się do zajęcia pozeji wśród tak niemiłych nieraz stosunków teatralnych, nie jest to tak łatwe, jakby się pozornie wydawało. Mimo głosu i wielu warunków scenicznych, drogę taką odbywa zwyczajnie śpiewaczka przebojem i można jej nieraz przebaczyć prawie, że świadomość chwytła za rozmaite środki reklamy, aby sobie drogę dalszą ułatwić przynajmniej, jeżeli nie utworzyć. Rzecz to prosta, że przy takiej walce wyrabia się pewność siebie, niejednokrotnie wzrastająca u śpiewaczek do rozmiarów może niedość proporcjonalnych ze stopniem artystycznym, wskutek czego nie dla wszystkich sympatyczna, ale pomocna jednak nieraz do powodzenia. Wiedzą o tem zwykłe nauczyciele śpiewu, a panna Heller odebrała z rutynowanych i doświadczonych rąk pp. Souvestrów wychowanie artystyczne. Oni to pierwsi rozbudzili w niej energię, oraz pragnienie zabłyśnięcia na horyzoncie śpiewackim. I Lucca znana jest z tego, iż stara się w pierwszym rzędzie rozwinąć w śpiewaczce wiarę w siebie — szkoda tylko, że nie zawsze oblicza się z resztą warunków i niekiedy z uczenie robi tylko ofiary swego systemu.

Energja, rozwinięta p. Heller swoją muzykalność, słabą w początkach; nabyła wykształcenie głosu, wyrobiła grę sceniczną, a nawet doznała nadaję jej żywotność, która może nie tyle jest u niej objawem prawdziwego temperamentu artystycznego, ile wszelkie jego pozory posiada.

Do tej jednakże energii, należało pannie Mirze wykształcić swój zmysł artystyczny w ten sposób, aby się on stał mógł regulatorem jej aspiracji, niekiedy zbyt nieopatrznie, zdaniem naszym, realizowanych.

Mamy tu na myśli w pierwszym rzędzie, rzucenie się do partji sopranowych; w drugim, sposób traktowania gry scenicznej.

Pojmujemy, że p. Heller przagnęła jak najbardziej rozszerzyć, swój repertuar; ale, że w tym celu przyjęła doń partje sopranowe, to już trudniej zrozumieć wobec tego, że wysokie jej tony (powyżej g, t. j. ostatniej nuty, mającej nie tylko w *piano*, ale w *forte* słizny dźwięk) brzmią ostro i pozostawiają pewne wątpliwości co do intonacji.

Czy nie lepiej było pozostać wierną swemu mezzosopranowi?

Tu mi wolno nie przychodzić nam na myśl słowa ks. Sierakowskiego, autora dzieła *Sztuka muzyki* wydanego w roku 1795. Należy ona mając formę, ale wypowiedziana myśl trafna.

Ot co powiada znany autor *Sztuki muzyki*:

„Byli co z ptaszków układali muzykę, byli co z kotów, ale na cóż serce ludzkie ma się płatać po rzeczach odrzodnych od siebie, gdy ma głos sobie wrzodzony, którego zazyć może chwalebnie i z niezawodniejszym skutkiem, używając go na dobre przy wspanożeniu Sztuki muzyki prawidł. Dźwięk iż trzeba zaiste, iż człowiek tak daleko zwykł unosić się, i że częstokroć kusi się zazywać dowiepu swego, że tak rzekę, na czynienie cudów (co mu się też czasem i nie dzie udaie), a opuszczając gotowiznę, którą ma od natury własnej Matki podana sobie, której, gdy-

by pilnował, więcejby sobie zasługi i ukontentowania czynił.”

Gra panny Heller przepełniona jest szczegółami, które zdają się więcej być obliczone na efekt dorazny, niż należeć do całości postaci, obmyślonej i odzwierciedlonej przez artystkę. Prawdziwy tu panuje *embaras de richesse*, a słuchaczowi nie wolno zająć się ani sytuacją sceniczną, ani innym (broń Boże) śpiewakiem, tylko ciągle patrzeć i podziwiać primadonne. I w tem więc widzimy znowu zbytzną intencję zaćmiewania wszystkiego o około siebie.

Z postaci, jakie widzieliśmy w interpretacji artystki (Santuzza, Carmen, Małgorzata i Mignon), najwolniejszą od tego przecięcia efektami, wydała się nam „Mignon”, a zarówno w grze, jak i w śpiewie najprostszą i najszlachetniejszą. W drugim rzędzie stawiamy Santuzzę, następnie zaś Carmen i Małgorzatę we „Fauscie”. Ostatnia z nich zbyt salonato była traktowana: widzieliśmy pannę Heller w blond peruce i ładnej eleganckiej białej szacie z błyszczącą chatelainą. Należy pełnej prostoty i uczucia Małgosi nie było, a nawet ultramieszkański dyg nie dał nam złudzenia należytego. Pod względem śpiewu partja ta nie leży dobrze w głosie artystki, jest to więc, mówiąc słowami ks. Sierakowskiego: „ze tak rzekę cud, który się czasem udaie”, ale powinien przecież być zaniechanym przez artystkę...

A panna Heller i bez tego ma tak piękną przed sobą drogę przy swym śliznym głosie, przy orodzie, przy wytrwałości i właściwej sobie energii w pracy. Wszak obecnie przyjechała do nas artystka, pełną rutyny, to w krótkim czasie możemy ją usłyszeć i ujrzeć jeszcze do-

Z rana z ruin starożytnego zamku wystrząsły z moździerzów dąły znać, że uroczyście rozpoczęła się, następnie muzyka wykonała pobjęk, przechodząc całe nabożeństwo. O godz. 11. odbyło się solenne nabożeństwo z Te Deum w kościele farnym z kazaniem, wygłoszonym przez ks. kan. Gromnickiego, a podczas nabożeństwa śpiewał solo p. prof. Pelikan i chór młodzieży gimnazjalnej. — Udział w nabożeństwie tak inteligencji tutejszej i z okolicy, jak mieszczan i włościan z pobliskich wsi był tak liczny, że obszar świątyni nie zdołała pomieścić uczestników w swych murach — Po nabożeństwie rozdano kilka tysięcy portretów Naczelnika w sierniedzie i Kilińskiego, jakoteż kilkadziesiąt broszur o Tadeuszu Kościuszkę.

Po południu w pięknie przystrojonej sali portretami, zieloną, kosami i chorągiewkami, wygłosił odczyt p. prof. Pelikan. Liczne zebrana inteligencja, mieszczanie, włościanie i młodzież, którzy nawet nie mogli się pomieścić w dość obszernym sali kasyna tutejszego, stuchali z prawdziwym zajęciem iście pięknego i w całym tego słowa znaczeniu patriotycznego odczytu i oklaskiwali załączenie prelegenta, dziękując tym sposobem za pokarm duchowy.

Wieczorem odbyły się modły w synagodze tutejszej wraz z stosownym przemówieniem.

O zmierzchu strzały moździerzowe dały znać, że nadszedł czas iluminacji i w jednej chwili zajaśniało miasto od tysiącznych świateł. Mieszkanie rady powiatowej było pięknie przystrojone zieloną i chorągiewkami, a podczas iluminacji widniał piękny transparent ogromnych rozmiarów, przedstawiający Tadeusza Kościuszkę w całej postawie. Na zamku i targowicy płonęły bezczki smolne, a policach muzyka przegrzywała pieśni narodowe.

W ten sposób uczciło miasto nasze stulecie rocznicę walki o niepodległość, a z obchodu pozostało jak najlepsze wrażenie.

Przy tej sposobności wspomnę, że miasto nasze postanowiło nazwać jedną z ulic imieniem Tadeusza Kościuszki i postawić pomnik bohaterowi.

Z Kamionki Strmiłowej donoszą nam: I nasze miasteczko święciło uroczyste setną rocznicę bitwy racławickiej i uczciło pamięć wielkiego Naczelnika Tadeusza Kościuszki odpowiednim obchodem.

W niedzielę dnia 15. b. m. o godz. 6. rano salwy i pobjęka z muzyką oznajmiły mieszkańcom o nastaniu dnia uroczystego. O godz. 8. nabożeństwo w synagodze, o godz. 10. uroczyste nabożeństwo w kościele rzym. kat. celebrowane przez przewielebnego ks. kan. Ziemiańskiego w asystencji tutejszego rzym. kat. duchowieństwa z kazaniem, wygłoszonym przez ks. Majewskiego, które licznych słuchaczy do łez poruszyło. Podczas nabożeństwa odbyło się poświęcenie ślicznej i kosztownej chorągwi, ofiarowanej tutejszemu kościelnemu na pamiątkę tej uroczystości przez tutejsze czcigodne Polki. O godz. 4 1/2, popołudniu zebranie w czytelni ludowej, podczas którego stosowne przemówienie, odpowiadanie pieśni patriotycznych, deklamacje, rośnienie ludowi pamiątek i t. p., przy nadzwyczaj uroczystym nastroju liczną gromadnicę, tak miejscową, jak i okolicznej ludności, miały miejsce. Wieczorem iluminacja i piękny korowód z muzyką zakończył uroczystość. Każdy Polak, będący świadkiem tego podniosłego obchodu, który na długo w pamięci mieszkańców naszego miasteczka i okolice zostanie, musi poczuć serdeczną wdzięczność przedwzrostkiem dla przewielebnego duchowieństwa, które przodując nam tu zawsze swym patriotyzmem, z taką gotowością przyczyniło się do oświetlenia dnia tego, zaczęciu pamiątek, które w tak krótkim czasie stworzyły tak wzniosłą pamiątkę i wzięciem gorącego udziału w całej uroczystości podziw wzbudzały. W końcu komitetowi, a z posród niego pojedynczym osobom, z zaparciem siebie pracującym, zmuszonym do tego spotykać się z trudnościami, których nie szczenił im niekiedy panowie Rusini. Oj, że ci panowie u nas się bawią! Na każdym kroku i przy każdej sposobności zwracają odtrącając wyciągając przez nas dłoń do zgody.

Z Wiednia donoszą nam pod dnem 19. kwietnia: W klubie naukowym (Wissenschaftlicher Club, Eschenbachgasse 9.), wygłosił wczoraj zaszczytny znany publicysta i literat, p. Alfred Szezepański, wykład o Kościuszkę w języku niemieckim. Celem prelegenta było, przedstawić Niemcom wielką postać bohatera z pod Racławic w właściwym oświetleniu, wykażąc jego powszechno-dziejowe znaczenie i dać ogólny zarys powstania z roku 1794. Z tego trudnego zadania wywiązał się p. Szezepański znakomicie, a odczyt jego, trzymany w poważnym stylu, wygłoszony w śpiewie i grze — prostszą, szlachetniejszą, a oddaloną od wszelkiej maniery i przesady.

Opera nasza, jak dawniej, tak i teraz stoi solistami — w tej chwili panna Heller i panem Myszyga. Jakkolwiek różni się od dwójki takich artystów, to jednak oboje w jednym się schodzą, t. j. w pracy i staranności. P. Myszyga inaczej pojmując sztukę śpiewacką, niż panna Heller, ale także pracą stanął na wybitnym stanowisku.

Dla wszystkich innych śpiewaków naszych, przykład to godny naśladowania. Bokażdy mniej, czy więcej uzdolniony powinien usilnie pracować nad tem, aby swoje zadanie spełnić jak najlepiej. W operze naszej tego jednak nie ma. Z pomiędzy solistów najwięcej podobno pracuje nad sobą p. Górski — robi przynajmniej takie wrażenie, bo się nie cofa. Ale n. p. p. Kowalski, młody człowiek, pięknym obdarzony głosem, śpiewa mało, a Mefista, w „Faucie” tak samo nie jest pewnym dziś, jak w pierwszym występie. Culość opery podobnie się przedstawia. Na punkcie reżyserji, jak i na punkcie muzycznego wykonania nie widzimy nigdy postępn, tylko zawsze zadawanie się utartem „tak było dawniej”, tymczasem tak nawet nie jest, tylko gorzej. Wystarczy to do posłuchania chórów i orkiestry w „Carmenie”, lub przypatrzyć się dekoracyjnej części „Fausta” w I, III, lub ostatnim akcie.

Alle dyrekcja ma wdzięczne pole do wprowadzenia wielu reform w operze, o czem zresztą niejednokrotnie mówić jeszcze będziemy, z radością śledząc każdy objaw zmiany na lepsze.

St. Nowiadomski.

zszony doskonałą niemiezczyzną, przyjęty został przez liczne grono słuchaczy, składających się przeważnie z kwiartu inteligencji niemieckiej Wiednia, huczniemi oklaskami.

Przechodząc pokrótce młodzież Tadeusza Kościuszki, zaznaczył p. Szezepański dobitnie, iż w całym rozwoju umysłowym, w całym sposobie myślenia młodzieńca, który miał zostać potem naczelnikiem ludu, przebiega się szczytny idealizm. „Kościuszkę wierzył w zwycięstwo cnoty, w zwycięstwo wielkich, wiekami uwięzionych praw uciemiężonego narodu nad brutalną przemocą — mówił szanowny prelegent — ta wiara była mu pobjęką i gwiazdą przewodnią od lat zarania do ostatniej chwili wolnego od najmniejszej skazy żywota”. Poświęciwszy kilka słów stosunkowi Kościuszki do panny Sosnowskiej, tej jego nieszczęśliwej, a jednej do zgonu dochowanej miłości, skreślił p. Szezepański działalność wielkiego szermierza wolności w wojnie amerykańskiej o niepodległość i w walce narodu polskiego o konstytucyjną 3. maja, poczem przeszedł do historii powstania Kościuszkowskiego. Na tem miejscu ocenił generała w sukmanie z potrójnego stanowiska: 1) jako najszlachetniejszego syna Ojczyzny; 2) jako męża stanu i 3) jako żołnierza i genialnego wodza. W tej części pomieścił prelegent historję i charakterystykę powstania, wykazał, iż było ono aktem rozpaczy, walką szczupłej garstki walecznych przeciw milionom wrogów, iż było ono zbrojnym a słusznym protestem wolnej Polski przeciw obecnej bezprawnej przemocę, chcącęj wolnemu narodowi haniebne pięta niewoli nałożyć, a nie rewolucją socjalną, jak to fałszywie twierdzą nasi wewnętrzni, lub rokoczem przeciw prawej władzy, jak mówią nasi zewnętrzni nieprzyjaciele. Powołaniem całego narodu, bez różnicy stanu i wyznania do walki o niepodległość wspólnej Ojczyzny, dowiódł Kościuszkę, iż był znakomitym mężem stanu i stał się łącznikiem „między Polską przeszłością, a Polską przyszłością, między Polską wyłącznie szlachecką, a Polską, reprezentowaną przez Polaków wszystkich stanów”. W dalszym ciągu mówił prelegent o talencie strategicznym Kościuszki, wskazując na szereg bezprzykładnych zwycięstw, odniesionych przez tego wodza nad sześćkroć liczniejszym i lepiej uzbrojonym nieprzyjacielem, opisał upadek powstania, którym była klęska i pojmanie Tadeusza Kościuszki pod Maciejowicami, wreszcie bardzo obszernie opowiedział późniejszą polityczną działalność Kościuszki, odczytując wszystkie dokumenty, odnoszące się do stosunku naczelnika do Napoleona I. i cara Aleksandra I., a zakończył swój świetny odczyt obrazem ostatnich lat z życia bohatera, spędzonych na ziemi szwajcarskiej. (as).

Gal. Kasa oszczędności.
(m.) Ogólne zgromadzenie Towarzystwa gal. Kasy oszczędności we Lwowie, odbyło się wczoraj o godz. 10. rano w dyrekcyjnej sali posiedzeń. Przewodził przez Towarzystwa p. Antoni Malecki, który zagaiwszy posiedzenie, w serdecznych słowach podniósł zasługi zmarłych członków dyrekcji i wydziału sp. Karola Kisielki i Andrzeja Kochanowskiego, oraz członków Tow. Oktawa Pietruskiego i Wincentego Lewickiego. — Zgromadzenie uczciło ich pamięć przez powstanie.

Z porządku dziennego dyrektor p. F. Ziema przedstawił sprawozdanie rachunkowe za rok 1893: Wkładki pobrano 10,551,460 zł., na weksle 13,642,518 zł., odsetek 1,078,890 zł., zapas gotówką z końcem grudnia wynosił 296,011 zł., ogólny ruch kas 68,091,908 zł. 80 ct. Fundusz emerytalny 345,728 zł., fundacja pamiątkowa 318,750 zł., do umorzenia kosztów budowy nowego gmachu pozostaje 492,468 zł. 82 ct. Stan więc fundacji pamiątkowej jest tak pomysłny, iż budowę muzeum przemysłowego będzie można niedługo rozpocząć. Dołączony do sprawozdania wykaz ruchu wkładek, zysków i stanu funduszy kasy od powstania jej do końca roku 1893 daje ciekawy obraz rozwoju jednej z większych naszych instytucji finansowych. Podajemy teraz pozycje pierwsze i ostatnie: W r. 1844 stron 10,062 włożyło 1,092,852 zł., a wyjęło stron 1,620 sumę 152,601 zł., zysku obrotowego miarę wtedy 2,830 zł., a w funduszu rezerwowym 13,074 zł. W roku ubiegłym zaś 61,276 stron włożyło 10,551,460 zł., wyjęło 62,090 stron 10,008,532 zł., zysk obrotowy wyniósł 104,521 zł., a fundusz rezerwowi 2,584,051 zł.

Wyrazem 50-letniego obrotu są w dziale „zwrócić” 2,104,992 stron a 312,574,598 zł. w dziale zysków (przez wkładających) 16,695,056 zł., w dziale zysku kas 3,926,546 zł., z czego na dary dobroczynne użyte 235,422 zł., na wyposażeń różnych fundacji 854,471 zł., a na cele humanitarne wedle dyspozycji samej dyrekcji 216,430 zł.

Sprawozdanie to przyjęto bez dyskusji do wiadomości, udzielając dyrekcji absolutorium.

Nastąpił wybór komisji rewizyjnej. — Po zostali nadal pp. Piotr Gross, Frauke i hr. Jerzy Dunin Borkowski.

W dalszym ciągu dyrektor p. Karol Smolka przedstawił stan spraw oczekujących.

Członkiem dyrekcji wybrany został p. Leon Bratkowski, który na 16 głosujących dostał 24 głosy.

Następnie ks. kanonik Zabłocki przedstawił wnioski w sprawie 50-letniego jubileuszu gal. Kasy oszczędności i utworzenia fundacji jubileuszowej. — Uchwalono bez dyskusji: 1. Wydać pamiątki jubileuszowe kosztem Gal. Kasy Oszczędności, który rozestany będzie innym kasom oszczędności i zakładom finansowym, tudzież członkom towarzystwa Gal. Kasy Oszczędności. 2. Odbyć oprócz zwyczajnego, nadzwyczajne walne zgromadzenie, celem uroczystego obchodu jubileuszowego. 3. Przenaczyć na sprawienie witraża do tutejszego kościoła katedralnego obrz. łac. kwotę 5000 zł., z pozostałości czystego zysku z r. 1893. 4. Fundusz na pamiątkę jubileuszową: a) dla urzędników, sług, emerytów, djurnistów i wódw po urzędnicach w wysokości półrocznej płacy, lub pensji, bez wliczenia dodatków i kwaterowego; b) zaś dla obdarzonych darami sustentacyjnymi w wysokości kwartalnej płacy. Potrzebne na powyższe pod 1, 3, 4, a) i b) wymienione cele, fundusze podjęte być mają z nadwyżki funduszu rezerwowego 18,000 zł. wynoszącej, tudzież z czystego zysku za rok 1893.

Nadto dr. Bronisław Radziński wniosł: Walne zgromadzenie tow. Gal. Kasy Oszczędności przekazuje dyrekcji towarzystwa do regulaminowego traktowania następujące wnioski: 1. Z funduszy, którymi Gal. Kasie Oszczędności wolno jest dysponować, mają być wykonane portrety olejne Kazimierza hr. Krasińskiego, Szymona Krawczykiewicza, Marcellego Tarnawieckiego i Franciszka Zimy, mężów, zasłużonych wiele około rozwoju Gal. Kasy Oszczędności, celem umieszczenia tychże w lokalach urzędowych Gal. Kasy Oszczędności. 2. Z tychże funduszy mają być corocznie udzielane dwa stypendja im. Franciszka Zimy, każde po 250 zł. dla dwóch uczniów lwowskiej szkoły przemysłowej. Nadawanie tych stypendiów przysługiwać będzie dożywotnie Franciszkowi Zimie, a następnie dyrekcji towarzystwa.

Wnioski te przyjęto oklaskami i uchwalono. Następnie p. Tadeusz Romanowicz przedstawił imieniem wydziału i dyrekcji wniosek następujący: „Gal. Kasa Oszczędności z powodu obchodu 50 letniego jubileuszu swego istnienia, postanawia utworzyć fundację domów dla robotników i przeznacza na ten cel czystych zysków kwotę 200,000 zł., która to kwota z rozporządzenia części corocznych czystych zysków w miarę możności corocznie na fundusz tej fundacji w Gal. Kasie Oszczędności składana będzie.”

P. Romanowicz motywując bardzo obszernie ten wniosek, opowiedział, jak się przedstawia sprawa budowy domków dla robotników za granicą. W sprawie tej u nas dotychczas dała inicjatywę kolej państwowa, a ze stron prywatnych znana zaszczytnie firma braci Wczelaków we Lwowie, co z uznaniem wszelkimi podnieść należy. Mowca nie chcąc wchodzić w bliższe szczegóły urzędowania takiej fundacji, przedstawia, że na razie pożądanym byłoby wybudowanie 25 domków dla 100 rodzin robotniczych. Towarzystwo Kasy oszczędności da w ten sposób dowód rozumnej i chrześcijańskim duchem ogarniętej polityki socjalnej. I ten wniosek przyjęto bez dyskusji wśród oklasków hucznych.

Czysty zysk w kwocie 104,521 zł. 61 ct., uchwalono rozdzielić w sposób następujący:

Na nieprzewidziane wypadki 5000 zł., na zapomogi dla wdów i sierot 1021 zł. 61 ct., na dary dobroczynne i użyteczne 14,000 zł., na remunerację urzędników i sług 10,000 zł. na dary jubileuszowe (dla urzędników 17,750 zł., dla służby 2581 zł., dla emerytów 2274 zł., dla djurnistów 2100 zł., dla wdów po emerytach 1617 zł., dla obdarzonych 250 zł.) razem 36,522 zł. Na witraż w kościele archikatedralnym 5000 zł., na wydawnictwo pamiątki jubileuszowego 5000 zł. na umorzenie kosztów nowego gmachu 55,978 zł.

Paragraf 33 II. b) statutów na wniosek wydziału i dyrekcji, uchwalono zmienić w sposób następujący:

Eskontowanie weksli, we Lwowie płatnych i z terminem niedłuższym, jak czteromiesięcznym. Takie weksła muszą być opatrzone przynajmniej dwoma pewnymi podpisami, uznanymi przez komitet cenzorów, jako do eskontu zdadne.

Cała kwota, na eskontowanie weksli przeznaczona, nie może przekroczyć trzykrotnej wysokości kładczesnego funduszu rezerwowego.

Wniosek p. Stanowskiego, ażeby we Lwowie po przedmieściach utworzyć filje Kasy oszczędności, przekazano dyrekcji do regulaminowego traktowania.

W końcu, w myśl wniosków dyrekcji i wydziału, załatwiono podania o subwencje.

Instytucjom we Lwowie: Zakład dla ciemnych złr. 500, Zakład głuchoniemych 500 złr., Stowarzyszenie głuchoniemych „Nadzieja” 50, Ochronka chrześc. małych dzieci 500, Ochronka chłopców pod opieką św. Antoniego 200, Przemysłowa sierot pod opieką św. Józefa 300, Zakład sierot pod zwłaniem św. Heleny 300, Szpital siostr miłosierdzia we Lwowie 500, Szpital św. Zofii dla ubogich dzieci 200, Zakład św. Józefa dla nieuleczalnych i wyzdrowieńców 200, Lecznica powszechna 200, Internat ruski ks. Zmartwychwstańców 200, Internat św. Józefa dla ucni seminarjum nauzyckiego 200, Konwent P. P. Bazylianek na ruski konwikt dla dziewcząt 200, Towarzystwo pań miłosierdzia św. Wincentego i Paulo 200, Towarzystwo dam dobroczynności 200, Towarzystwo miłosierdzia „Opactwo” na dom pracy 400, Towarzystwo kuchni ludowej chrześcijańskiej 300, Towarzystwo św. Wincentego i Paulo na sup. runfordzką 100, Pierwsza Izraelka kuchnia ludowa 200, Przełożenie zboru izrael. na obiady dla dziatwy szkolnej 200, Izrael. stow. pań na obiady dla dziatwy szkolnej 200, Towarzystwo św. Józefa z Arymatei 100, Stowarzyszenie „Pracy kobiet” 200, Towarzystwo św. Salomei dla ubogich wdów 200, Towarzystwo opieki weteranów polskich 400, Towarzystwo wzaj. pomocy uczestników powstania z r. 1863/4 200, Towarzystwo bratniej pomocy słuchaczy wszechucyli lwowskiej 200, Towarzystwo bratniej pomocy politechników 100, Towar. bratniej pomocy politechników na wycieczki naukowe 100, Czytelnia akademicka 200, Stowarzyszenie rękodzielniczkich lwowskich „Gwiazda” 200, Stowarzyszenie katolickich rękodzielniczkich „Skała” 200, Towarzystwo wzajem. pomocy rękodzielniczkich i przem. „Rodzina” 100, Stowarzyszenie rękodzielniczkich ruskich „Zorja” 100, Towarzystwo „Jad Charuzim” 100, Dom opieki dla sług 200, Stowarzyszenie opieki nad wolnoimi wziętami 100, S. S. Feljanki na ochronki, szwalnie i kuchnie dla ubogich 350, Stowarzyszenie P. P. Ekonomek św. Wincentego i Paulo 200, Towar. pomocy naukowej 200, Towarzystwo „Szkoła pomocy” 100, Towarzystwo przyjaciół uczęcej się młodzieży 150, Komitet pierwszej krajowej leżniczej kolonii w Rymanowie 100, Towarzystwo kolonii wakacyjnej dla dziewcząt 200, Zarząd główny Tow. pedagogicznego na kolonie wakacyjne chłopców 100, Komitet korpusów wakacyjnych 100, Stowarzyszenie nauczycielek 100, Internat dla kandydatek seminarjum nauczycielskiego 100, Stowarzyszenie wzajemnej pomocy dyktarzystów i urzędników król. Galięji 50, III. oddział bractwa N. P. Marji 100, Bracia Terjarze III. zakonu na utrzymanie ubogich 150, Komitet fundacji im. Kościuszki 1000, Towar. gimnastyczne „Sokół” 500, Galicyjskie towarz. muzyczne 500, Koło gimnastyczne śpiewackie nauczycieli szkół ludowych 500, Towarzystwo Kółek rolniczych 500, Wydział polskiego Towarzystwa przyrodników na „Kosmos” 200, Towarzystwo oświaty ludowej dla Lwowa i okolicy 200, Ochotnicza straż ogniowa „Sokół” we Lwowie 100, Lwowskie ochotnicze Towar. ratunkowe (założone w r. 1893) 200, Komitet budowy ruskiego teatru narodowego we Lwowie 100, Towarzystwo dziennikarzy polskich 100, Towarzystwo

dla muzyki instrumentalnej „Harmonja” 100, Klasztor P. P. Benedyktynki ormiańskich na szkole 100.

Wystawa krajowa

Postępowość. Rok temu na wógorz stryjskim nie stał ani jeden, potwarzamy, ani jeden pa! — potuzono za ledwie teren kilkudziesięciomorgowej debry, myślano dopiero o fundamentach budowli, słowem, cała wystawa była tylko... na papierze!

Za zuchwałostwo prawie pozycytywano też zapowiedź dyrekcji, iż trudne dzieło dobiegnie kresu w oznaczonym czasie, potuzano niedowierzające ramionami, żartowano nawet... A jednak! Jednakże w rok niespełna, pomimo wielu niesprzyjających warunków, długotrwałej, bezprzykładnej soty, dalej nie z winy dyrekcji wynikłych przerw w robocie itp. — jakby z pod ziemi wyłoniło się olbrzymie miasto wystawowe setką z górą drewnianych i murowanych budowli błyszczące, przernięte drogami i ścieżkami, zadrewniałe, skanalizowane, zaopatrzone w wodę, o zuroku światłem elektrycznym rozjaśnione, pełne ruchu, gwaru, wrzawy, powstała powszechna wystawa krajowa i ani wątpliwość, iż od dziś za tygodni szesć przy uroczystości otwarcia, odstąpi się upragniony gorący, wymarzony obraz...

Rzecz posuwa się z każdą godziną naprzód. Równe wytyczenie wszędzie widoczne. Plac załoga obecnie potężna armia robotników, z 3000 ludzi złożona.

Czicie wczoraj szarzało pustkami, dziś, jakby przez noc dźwiga się już budowa. Tak w ostatnich dniach wyrosły żelazne ściany pawilonu matejowski, tak wyskoczył prawie pawilon polsko-amerkański z „salonem”, z którego roztacza się prawdziwy widok na kotłnię Lwowa. Tak w liczących punktach usadowiły się magazyny, składy itp.

Z nowo wzniesionych budynków wymieniamy: restaurację p. Bazylińskiego, kawiarnię „narodową”, pawilon ruskie, Kółek rolniczych, pp. Rojowskiego (humanowski) i Niemogowskiego (sprzedaż tytoniu i fabryka tutek). W dniu wczorajszym podługiem specjalnej kolei wystawowej (mówiąc nawiasem, podługiem tych przybywa na dzień kilka), nadszedł pawilon żelazny p. Zieleniewskiego z Krakowa. Pawilon p. Götza z Okocima otrzyma wkrótce ozdobną gipsową kosztiem 8000 zł.

Fronton gmachu przemysłu pokryły herby miast w otoku z zieleni. Efektowny tympanon p. Popiela oczekuje już tylko zawieszenia. Roboty około przedłużenia lewego skrzydła gmachu (1.390 m. kw. nowo zajętej powierzchni), posunęły się z zadziwiającą szybkością. Uzyskana przez to sala mieć będzie 92 m. długości i przedstawi się niezwykle malowniczo.

Podmurowanie na drugą oranżęję gotowe. Zarzysowują się już kontury restauracji „00” zwanej. Do halli maszyn doprowadzono tor kolejowy. W halli gros czynności skupiono około budowy fundamentów. Wypadło tu do 4. m. wkopywać się pod ziemię, aby dojść do tej głębokości, od której murowanie fundamentów — ze względu na przedmioty wystawiane się mające, należy rozpocząć. Aneks drewniany halli już pod dachem; zgłoszeń wszakże do działu tego, który jest międzyrodowym, napływa także maństwo, iż brak miejsca znowu występuje!

W uroczym parku, w dziale, etnografii poświęconym, wre praca, włościan przeważnie, aż miło! Dwór szlachecki, według planu rektora Zacharzewicza, sięgać poczyna dachu i ludzi wielkie nadzieje. Za ledwie wykończoną chatę huculską, nabył już wraz z urządzeniem etnograficznym wnętrza, ordynat hr. Bieduszyński. Podobno i cerkiewka górską wraz z dzwoniczą znalazła nabywcę!

Na plac zdążają coraz liczniej przesyłki z okazami. Szyfrowa praca ma teraz komitet instalacyjny, pod przewodnictwem niestrudzonego członka dyrekcji p. Mikolasa. Byłoby wszakże pożądanem, iżby z ekspedycją okazów spieszono, termin jej bowiem ostateczny przypada w d. 15. maja, od której to daty, przynajmniej przesyłek bezwarunkowo ustaje. Zakres działalności kancelarii wystawy jest też z każdą chwilą szerszy, a mimo to przyznać można, odpowiada ona w zupełności zadaniu.

Rekrutowanie służby, która otrzymała prowizoryczne oznaki, odbywa się w dalszym ciągu. Rozciągnięto nad nią baczną kontrolę. Jest to rzecz konieczna, jak z drugiej strony koniecznem jest, iżby publiczność do wskazywanych dozorców, dsiających jej na mocy instrukcji dyrekcji, zastosować się chciała. Pogoda sprzyja, przelotny zaś deszcz wczorajszypobudził do życia całą roślinność...

KRONIKA.

Drugi 1000

1125 koron, groszy 88 złożono dotychczas w administracji *Dziennika Polskiego* na cel uczczenia osoby najprzewielebniejszego ks. arcybiskupa Izaaka Issakowicza. Suma ta złożona jest na książeczkę galic. Kasy Oszczędności Nr. 47,926.

Słowa nasze nie padły tu na grunt jawowy. Suma powyższa, acz skarbów nie przedstawia, imponuje jednak, jeśli się zważy czas krótki, w jakim ją uzbierano i nie przekraczającą granicę jednej korony, jako udziału w hołdzie. Wedle pobjęznych obliczeń, wykazuje sama tylko lista lwowska — przeszło 3000 osób, liczbę, która niezawodnie znacznie jeszcze urosnie.

Zawszad zaś z prowincji dochodzą na wiadomości, iż potworzyły się komitety lokalne i że w najodleglejszych nawet zakątkach kraju myśl uczczenia zasłużonego duszpasterza, obywatela, patrioty z entuzjazmem została pochwycona.

Niechajże płyną jak najobficiej srebrne korony i skromne medzaki; niech płyną do skarbnicy, w którą naród składa z wdowim groszem najwiękazy skarb swój: serce — żywe serce, drgające miłością cnoty i ideałów narodowych, uosobionych w dostojnej osobie księcia kościoła.

Wielkim ten hołd będzie, nie wielkością cyfrową, bo na to nie stać ubogiej naszej ziemi, lecz powszechnością manifestacji, wyrażającej uczucia całego narodu.

Pamiętamy o fundacji imienia Tadeusza Kościuszki.

Djarjuz lwowski. Niedziela 22. kwietnia. O godz. 12. w południe walne zgromadzenie stowarzyszenia „Pracy kobiet.”

O godz. 3. popoł. walne zgromadzenie Towar. strzeleckiego.

O godz. 3. popoł. przedwyborcze zgromadzenie Towarzystwa kupców i młodzieży handlowej.

Wywieczka inauguracyjna lw. Klubu cyklistów do Brzuchowic. Wyjazd o godz. 4. popoł.

O godz. 7. wieczorem humorystyczny wieczorek artystów teatru łódzkiego Lulewicz i Celińskiego w sali „Sokoła.”

O godz. 7. uroczysty wieczorek ku uczczeniu Tadeusza Kościuszki w „Czytelni kolejowej.”

Teatr hr. Szkarba. O godz. 3 1/2, popoł.: „Chłop panem milionowym”, romantyczno-czarodziejska krotkochwila ze śpiewami w 5 aktach, a 13 odsłonach J. Raymond. Wieczorem o godz. 7 1/2: „Kościuszkę pod Racławicami”, obraz historyczny ze śpiewami w 5 oddziałach, a 7 odsłonach Wł. Ancezyca z muzyką K. Hoffmanna.

Wiadomości osobiste. Członek Wydziału krajowego Edward Jędrzejewicz powrócił z Wiednia do Lwowa. — Prowincjałem zakonu OO. Kurmeloty bosych na Austro-Węgry wybrany został ks. Benedykt Herzog, przeor linekiego klasztoru.

Nekrologja Helena z Mikulskich Zajączkowska, żona urzędnika dyrekcji kolei państwowej, zmarła w Krakowie d. 11. bm. w 39 roku życia.

Kalendarz. Niedziela (22.): Sotera i Kaja. Wschód słońca o godzinie 5. minut 7, zachód o godzinie 6. minut 51.

Kalendarz myśliwski. Wolno polować na sronki, cietrzewie, guszcze, dropie, pardwy, płacwotne i błotne w ogólności.

Na dar honorowy dla czcigodnego księdza archidjaka Issakowicza złożyli: po jednej koronie: Dr. Zdzisław Szydłowski z żoną (2 kor.), Mieczysław Romanowski, Barbara Leurman, Helena Leurman, Karolina, Wanda, Joanna i Antoni Chylyński, Marja Janowska, Feliks, Witold i Kazimierz Bartmańczy, Kamińska z Żółtaniec, T. Sikorski, Kazimierz hr. Dunin Borkowski (40 kor.).

Tadeusz Lange z rodziną (4 kor.), Augustyna Titowa, Erazm Malinowski, Matylda Malinowska, Jadwiga Ibińska, Dr. Józef Rostafinski, profesor uniwersytetu Jagiellońskiego, dr. Ziembicki, Berta Ziembicka, Maryla, Wincia, Zosia Ziembickie, Macieliski z Tarnopola, Włodzisław Golewski, Jankiewicz (2 kor.).

Z prowinicji: księstwo Lubomirscy Hieronimowie z domownikami z Roz wadowa (34 kor.) Dr. Kajetan Maramerosz, adwokat w Kołomyi; w imieniu swem, żony i 18 osób z rodziny (20 kor.); Leon Cehak, Adolf Arendt, Sieniewicz Jan i Tobiaszczyk Franciszek z Drohobycza (4 kor.); Czytelnia polska, Jerzy Piwocki, Aniela Piwocka, Dr. Józef Bogaczewski w Białej (4 kor.); Wacław i Rozalja Strzeleczy w Strjuju (2 kor.); Rozalja i Stefan Simonowicz z Petrykowa (2 kor.).

Z Kołomyi nadeszła: Zygm. Lukaszewicz, Marja Lukaszewicz, Jan Rożański, Lucja Nowosielska, Augusta Romanowicz, St. Romanowicz, Stefio i Manusia Romanowicz, Katarzyna Bohosiewicz, Rozalja Sarkisiewicz, Petronela Karczewska, Bohdan Bohosiewicz, Marja Bohosiewicz, Mania Bohosiewicz, Stefio Bohosiewicz, Wanda Bohosiewicz, Leokadja Kraft, Antonina Agoszczyńska, Jan Jakubowicz w Puźnikach, Kazimierz Kobylański w Winogradzie, Mikolaj Lukaszewicz w Hanczarowie, Antoni Kosicki w Debelszowcach.

Z Pietriczan poczta Bóbrka Jan Czajkowski i dziewiętnastu domowników (20 kor.).

Z Wiednia nadeszła po jednej koronie pp.: Stanisław Zabłocki, Adam Słomski, dr. Juljusz Szeps, dr. Otton Frischauer, redaktor *Interessantes Blatt*, Szymon Kwazewski, współpracownik *Wiener Tagblatt*, dr. M. Kronfeld, Oskar Hirt, drd. Felician Raiborski, M. L. H. S.

Archiwum miasta Lwowa. Donieśliśmy w swoim czasie o zmianach, jakie saszły w urządzeniu archiwum naszego miasta — zmianach nader korzystnych, które dopiero dały nam poznać całą wartość naszych skarbów. Pierwsze uporządkowanie archiwum zawdzięczamy s. p. Karolowi Widmanowi; ten jednak i z powodu podeszłego wieku i szczupłości lokalu, zadanu poddać nie mógł. Po jego zgonie, prezydent miasta p. Mochnacki, który o archiwum dbał z całą gorliwością człowieka, umiejącego cenić i szanować skarby przeszłości, postarał się o to, aby archiwum dać należyte pomieszczenie. Na cele archiwum stanął młody i energiczny, a gruntownie znający swój przedmiot dr. Aleksander Czółowski i w krótkim przeciągu czasu doprowadził tę instytucję do zupełnego porządku. Dzięki jemu mamy już wydaną najstarszą księgę miasta Lwowa, a wydawnictwo to pojawiać się będzie perjodycznie. Dzięki jemu oddzielono wiele zatraczonych cennych zabytków przeszłości, które dziś stanowią zawiązek przyszłego muzeum miasta Lwowa. Małym kosztem zgromadził z zagranicy wiele starych obrazów i dzieł, odnoszących się do miasta Lwowa, które dla badacza przeszłości naszego grodu są nieocenione.

Rada miejska uznała też tę sumienną pracę dr. Czółowskiego, mianując go stałym archiwarjuszem w randze sekretarza magistratu.

Towarzystwo wzajemnej pomocy galicyjskiej c. k. strazy skarbowej. Jak donosi *Dziennik galicyjskiej strazy skarbowej*, ukończono już projekt statutu tego towarzystwa, które niewątpliwie odda poważne usługi interesowanym. Zarys tego statutu rozpoczęto drukować wzmiankowane pismo.

Korpus strazy skarbowej ma w nas żywych przyjaciół i szczerze cieszymy się, że ludzie ci, obarczani ciężką a niemiałą pracą, znajdując w towarzystwie tem pożądaną pomoc.

Przyjechali do Lwowa

dnia 21. kwietnia 1894. HOTEL ZORZA. W. Gorzycka z Czernowiec. R. Janicki z Berezwicy. M. Wegrzynowicz z Wyznicy. A. Skrzyński z Żurawa. Z. Wolfarth z Kolomyi. J. Sołowij z Poturzy. Dr. S. Grudziński z Krakowa. S. Hirschler z Przewoźca. W. Skibniewski z Wiednia. J. Zarzycki z Buzszeza

HOTEL KRAKOWSKI. G. Kojalowiec z Paryża. A. Masopusz z Pragi. W. Stepmowska z Rosji. W. Chotoniowski, W. Zbrozek z Mohilan.

NADESŁANE. Dr. Bolesław Madeyski lekarz chorób wewnętrznych b. elow-asystent klinik lek. uniwersytetu Jagiellońskiego po kilkuletniej specjalnej studjacji w Berlinie i Wiedniu Ordynuje od 3. do 5. ulica Mickiewicza l. 6.

Okulista Dr Teodor Bałaban b. s. asystent i lekarz na klinice prof. Borysiekiwicza w Gracu, po kiloletniej praktyce specjalnej, ordynuje w chorobach i operacjach ocznych przy ulicy Watowej l. 7. Od godziny 10. do 12. przed poł. i od 3. do 5. popołudniu 1088 Dla ubogich bezpłatnie od 9. do 10. rano. 1-2

M. JONASZ

DOM BANKOWY I KANTOR WYMIANY we Lwowie, ulica Jagiellońska l. 3 kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe i monety po najdokładniejszej kursie dziennym.

PROMESY na losy kredytowe z roku 1893 po 5 zł. wraz ze stemplem. Główna wygrana 300.000 koron. Ciągłoturno 1. maja r. b. 3% losy austr. faktycznie kred. ziem. 11. em. po 1 zł. 75 ct. wraz ze stemplem. Główna wygrana 100.000 koron. Ciągłoturno 5. maja r. b. i na losy węg. pożyczki przemysłowej po 5 zł. wraz ze stemplem. Główna wygrana 240.000 koron. Ciągłoturno 15. maja r. b. Przy zamówieniach z prowincji uprasza się o dołączenie 20 ct. na portorium.

Zmiana pomieszkania. Dr. Michał Wos sekundariusz szpitala powszechnego mieszka obecnie ulica 1476 Teatralna l. 16. ordynuje od 3. do 5 1-2 Przypominam, że depozytami Wina Chassanot we Lwowie pp. Mikolasch. Ruckar i Wewiorski

Poszukuje się rutynowanego ekspedytora lub ekspedytorki do jednego z urzędów pocztowych wschodniej Galicji. Służby telegraficznej nie ma. Blizsza wiadomość w Administracji „Dziennika Polskiego“.

Dr. Czesław Waligórski lekarz chorób kobiecych ordynować będzie jak poprzednio od 1. czerwca b. r. w Kryniwy hotel „Pod 3 różami“.

Dr. Gustaw Toepfer ordynuje od 15. maja w Karlsbadzie 1452 Mühlbadgasse „Schwarzes Ross“ 1-12

Dr. Stefan Frenkel otworzył kancelarię adwokacką we Lwowie przy ul. Kińskiego l. 2.

Zawiadamiam Szanowną P. T. Publiczność, że handel korbenny pod firmą: LEONARD SOLECKI, we Lwowie ulica Batorego l. 2, w niedzielę i święta będzie cały dzień zamknięty. Z pełnym szacunkiem Leonard Solecki.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. Kazim. Podlewski były lekarz prakt. na klinice prof. Fourniera w Paryżu i Bossara w Berlinie.

Ordynuje od 11. do 12. i od 3. do 5. ul. Chorążczyzny l. 16.

Kuracja wiosenna. Pierwsze tygodnie wiosny są najodpowiedniejszym czasem, w którym winno się podreperować zdrowie i organizm nadwierzony zimą — a do tego celu nadaje się najlepiej MATTONIEGO CIESSHUBLER zarówno jako samolstny środek kuracyjny, jako też przygotowany przed leczeniem się w Karlsbadzie, Marienbadzie, Franzensbadzie i innych miejscowościach kuracyjnych, środek ten polecony jest przez lekarzy „Marjówka“. (Zwraca się uwagę na dzisiejszy insert)

Dentysta

Wszelk. nauk lekarskich Dr. Bogumił Bienkowski po ukończeniu specjalnych studjów w instytucie odontologicznym w Berlinie i odbyciu podróży naukowych do Halli nad Saalą i Lipska

ordynuje od 9. do 1. i od 3. do 6. ulica Trzeciego Maja dom dawniej Teinera 1284 lub ulica Kościuszki l. 8. 1-2

TEATR HR. SKARBKA. DZIS: Popołudniu o godzinie pół 4-ej

Chłop panem milionowym romantyczno-czarodziejska krotkochwila ze śpiewami w 5 aktach, a 13 odsłonach J. Raymunda.

Wieczór o godzinie pół 7 ej Kościuszko pod Racławicami obraz historyczny ze śpiewami w 5 odz. a 7 odsłonach Wł. Anczyca z muzyką K. Hoffmana.

Jutro: „DORA“ komedja w 5 aktach Wikt. Sardou.

Nowości w towarach wełnianych!

Najnowsze Pepita wełniane materje w niezliczonych zmianach, szerokość podwójna za metr 48, 65, 90 ct. detto, 120 cm. szerokie za metr 1 65, 1 75, 1 90, 2 80 (najlepsze). Kamgarn, czysta wełna, 120 cm. szerokie za metr 1 25 Dragonal Kamgarn, czysta wełna, 120 cm. szerokie za metr 1 45, 1 85. Najmodniejsze Czepe o najbardziej eleganckich barwach, czysta wełna, podwójna szerokość od 1 05 począwszy. Najnowsze materje letnie, o najgustowniejszych deseniach w paski, 120 cm. szerokie za metr od 1 10 począwszy. Najmodniejsze czysto-wełniane materje, o najmożliwszych barwach i deseniach, szerokość podwójna za metr 52, 65, 80, 88 ct. 1 05, 1 30, 1 60, 1 75, 2 —, 2 20, 2 60, 2 80, 3 — i t. d. Prawdziwe insbruckie Loden we wszelkich kolorach, czysta wełna, 120 cm. szerokie za metr 1 30. Styryjskie Loden, czysta wełna, 130 cm. szeroka za metr 1 10. Surah, czysty jedwab o wszystkich barwach, za metr 78 ct. Pepita jedwabne materje od 1 25 począwszy. Prześliczne, paskowane jedwabne materje w przepysznym zestawieniu barw za metr 2 80. Desniowane Ponis w najnowszych deseniach za metr 75 ct. 1 20.

Największy wybór w najnowszym materjach do bierzowania. Najtańsze ceny! Skład towarów

D. LESSNER

w Wiedniu, VI., Marjahilferstrasse Nr. 83 Souterey, Parter, Mezzanin i pierwsze piętro.

Lewantyny w najpiękniejszych deseniach, do prania, za metr 19, 22, 26, 28, 30, 32 i 40 ct. Francuska satyna atlasowa, w najdokładniejszym wykonaniu, za metr 40 i 58 ct. Francuski muszlin w prześlicznych kolorach, za metr 50, 55 i 60 ct. Angielski biały batys: a jour, za metr 35, 42, 55, 58, 65, 85 ct. i t. d. Zelfe Crepe, angielski gatunek w najmodniejszych deseniach i najpiękniejszych barwach, do prania za metr 35, 46, 48, 52, 55, 65, 70, 72, 78 ct. i t. d.

Doskonałe materje z ubiegłego sezonu po znacznie niższych cenach. Znana rzetelność!

Dla próby i ilustracje katalogu z najw. sz. gotowością gratis i franco.

Nowości w materjach do prania!

Specjalny skład komisowy oryginalnych Płaszczów styryjskich nieprzemakalnych i płaszcze angielskie poleca 1445 1-6 MAGAZYN „LA VILLE DE PARIS“ Lwów, plac Hallcki l. 2. Gabryel Stark.

Biurowy Stąg zeh Peni Zaluskiej w Paryżu ulica des Apennins, 4 Batignolles. Zajmuje się od dawnych lat wyszukaniem i guwerni zek z dyplomami, pokojowycb, jak również osób, którym można powierzyć zarząd gospodarstwa domowego. Francuzek i Angielkę. Przyjmuje również na mieszkanie i stół pań i panów, przybyłe dla kształcenia się w Paryżu.

Wicenty Kucrabński Lwów, ul. Karola Ludwika l. 3, poleca 1254 1-2 ramy, listwy na ramy, albumy, księgi handlowe, książki do ni- bożeństwa, obrazy i obrazki po bardzo niskich cenach.

Nasze jęczmień, o wy, k-rt-ka w najlepszych gatunkach poleca Zarząd dóbr St-załków - Stryj lub Towarzystwo handlowe Lwów, Jagiellońska l. 3. Cenniki franco. 1032 1-4

MEBLE najlepsze, najelegantsze i najtańsze można dostać u LUFTA Lwów, ulica Hallcka liczb 7, we własnym domu.

Do wydzierżawienia od 1. lipca 1894 r. Polwark Wo a bobrowka oddolony o milę od Dembicy, składający się z 280 morgów, w 1/4 ps.enne, w 1/2 dobrej żyznej ziemi. Złożenia nadsyłać do Administracji Dóbr w Przecławiu, poczta Przecław.

Z powodu tegorocznej WYSTAWY KRAJOWEJ spodziewamy się wielkiego przyływu obcych i wskutek tego powiększyliśmy o wiele nasze lokale sprzedaży. Nadeszły właśnie w wielkiej ilości nowości wiosenne i jesiennie następują one po niezwykle tanich cenach. Szczególniej zalecenia godne i bez wszelkiej konkurencji są następujące towary: 10 000 par jedwabnych parasolek (Entouscas) po 1 50, 2 —, 2 50, 3 — i wyżej. 4 000 jedwabnych parasolek k. po 3 50, 4 —, 4 50 i wyżej. 2 000 sztuk modnych bluzek wiosennych i letnich, fason najnowsz. po 1 80, 2 10, 3 —, i wyżej. 2 000 kompletów modnych Cabes (czarutki, mantylki) po 2 50, 3 —, 3 50 i wyżej. 1 000 balek do prochu i deszczu po 1 20, 1 50, 2 25 i wyżej. Konfekcja dla dzieci. 4 000 najmodn. ejszych sukienek wiosennych i letnich po 1 50, 2 —, 2 50, 3 — i wyżej. 1 500 modnych płaszczyków we wszelkich wielkościach po 3 —, 3 50, 4 —, 5 — i wyżej. 3 000 ubrań dla obopozycyków we wszelkich wielkościach po 1 50, 1 80, 2 —, 2 50, 3 — i wyżej. Szczególnie nowości w sztykach, koronkach, woltkach, kapeluszu b. damskich i dziecięcych, rękawiczkach, guzikach, wełnianych i jedwabnych, czuśtkach, pończochach, parasolach i parasolkach, bluzkach jedwabnych, wełnianych, estynowych i do prania, s-lafokach, negliach kapeluszach ogrodowych i kostjumach ogrodowych nadeszły właśnie w wielkiej ilości i uzupełniają się codziennie. Szczególniejsza hurtowna sprzedaż okazyna. w oddziale firanek, kap i dywanów 5 000 kap na stoły po 75, 1 20, 1 80, 2 50 4 000 kap na łóżka po 2 —, 2 50, 3 —, 3 50, 4 —. 8 000 wielkich kap na stoły i łóżka, idających się użyć na obie strony (wyrób dywanowy) po 1 90, 2 50, 4 —, i 5 —. Wszelkie z prowincji nadsyłane zlecenia załatwia się najsumienniej i jak najrychlejš. Z najgłęb. sz. szacunkiem 1345 1-2 Zarząd magazynu au Louvre we Lwowie, plac Kapitulny 3.

Windy F. Wertheim & Comp. c. k. dostawcy nadworni. Pierwsza austr. c. k. uprzywilejowana fabryka kas i wind wszelkiego rodzaju w Wiedniu, z ośmioma zakładami IV Luitengasse 6 ubezpieczeniemi bezpieczeństwa. Ilustr. katalogi gratis.

Wynalazek p. LESUEUR w Paryżu. 61 1-25 EAU ALLEMANDE na spędenie pługów i lisa, zapobiega zmarzaczom, bieli pleć. Dla uniknięcia faks.erstwa i nasi-downicw. wymagać należy marki ochronnej Stowarz. szenia francuskiego „Union de fab icants“ na każdym flakouie. Do nabycia w Paryżu u p. Gastelier, rue Saint Marc; we LWOWIE skład prawdziwej wody znajduje się wyłącznie w aptekach pp. Mikolascha, Wewiorskiego i Zygmunta Ruckera.

Najwyborniejsze Cukry deserowe które przez Szan. Odbiorców za najlepsze uznane zostały 1/4 kilo miazżanych z 1 20. 1/4 kilo Cacao proszkowane w puszkach blaszanych z 1 50. 1/4 kilo Czekolady doskonałej po 80, 90 ct. i wyżej. 1/4 kilo Marmelady mieszanej 75 ct. poleca 1013 1-2 HENRYK TRETER właściciel parowej fabryki czekolady Lwów, ul. Kopernika l. 3.

APTEKA Piotra Mikolascha we Lwowie 1001 b 1-2 poleca własnego wyrobu Musujące wody lecznicze a mianowicie: Wodę alkaliczną gazową, zastępującą w zupełności wody Selterską, Bilińską, Emską itp. Cena 16 centów. Wodę bromową gazową, niezrównaną tak dla stosunkowo przyjemnego smaku, jak i dla zawartości soli bromowych. Cena 18 centów. Wodę jodową gazową, zawierającą większą ilość soli jodowych, jak najmniejsza woda rodzima. Cena 18 centów. Wodę gorzką gazową, wyszczególniającą się tem, że nie zawiera niepotrzebnych, żołądek obciążających składników. W smaku jest nieskończenie przyjemniejszą jak wody Hunyadi Janosz, Victoria itp. Cena 16 centów. Wodę litową gazową. Cena 16 centów. Wodę salicylową gazową. Cena 18 centów. Wodę żelazową gazową, przewyższającą tak co do smaku, jakoteż skut czności, wszystkie wody rodzime, żelazo zawierające. Cena 16 centów. Lemoniadę angielską gazową. Najprzyjemniejszy i najtańszy działający środek przeczyszczający, dla organizmów delikatnych, i nieznoszących środków cheroicznych i niesmacznych. Cena 35 centów. Wodę magnową, przeciw zgadze, i nadmiernym kwasom w żołądku. Cena 16 centów.

OD 53 LAT ISTNIEJĄCY HANDEL SUKNA J. WALLACH i SYN Lwów — Rynek liczba 33 poleca się.

Drobne ogłoszenia.

Consessionia rozmaite po 1/4 centa od wyrazu.

Ekonom z kilkunastoletnią praktyką z doświadczeniem poleca się do posad. K. S. poste restante Przemysł. 269

Sprzedam realność we Lwowie, 2 1/2 przecz. w Brzechowicach. Wiadomość ulica Zborowska 1. 23.

90 zlr. pensji miesięcznej. Stali posadzi na 13 lat. Kancelja 2 1/2 przecz. Złogozien: Lwów, Ajencia Dubzyskiego, Wałowa 23. 271

Cukiernia w Samborze, w Ryku, która 30 lat czystowała, z powodu wyjazdu jest teraz do sprzedania. Lokali w przyszłym miesiącu zostaje odczerstwowany. Wiadomość: W. Smiszkiewicz, Sambor. 267

Poszukuje pracy ekonom, młody, energiczny, dobry kucharz, z kilkoma latami praktyki, dłuższy czas gospodarujący na tantumie, najdokładniej obliczający z każdą gałęzią gospodarstwa rolnego, gorzelnictwem, uprawą chmielu, czadoniją bydła, i weterynariją, szczególnie zarządzać lub posiadać, za składowe zgłoszenia prosi adresować: „Gospodarz” Hotel Ce trasy Lwów. 269

Chłopca do obsługi poszukują „Klub Szermierzy”. Kopernika 16.

Cztery pokoje pszczoł i próżne u sąsiada do sprzedania. Bliza wiadomości u p. A. J. Pięki w księgarni, ul. Syjska 16. 270

Mieszkania i sklepy po 1 cenicie od wyrazu

Pokój kawalerski. Długa 17.

Sześć pokoi na II piętrze od 1. Sierpnia. Plac Bernardyński 13. A.

3 pokoje z kuchnią od 1. Maja do wynajęcia przy ulicy Skarbkowskiej 17

Cztery pokoje, przedpokój, kuchnia, III piętro. Grodzkich 2, róg Dominikańskiej rynku od 1. lipca. 274

Korespondencja prywatna.

D. G. List na pocztę, poste restante pod tą literą.

Droga Moja Jedyna! Nadspodziewanie dobrze wypadło, trudno mi opisać mego szczęścia, najmniejszej trą nośi, przeciwnie. Bądź więc dobrej myśli, do widzenia. Najdroższa, zawsze wię przy Twoj. Trzy nołki. 274

Wiedeń, Rotunda.

Codzieln koncert wojskowy w wsi międzynarodowej i muzyk cywilnych w lozach jadalnych. Otwarto od 10. godziny rano do 10. w noc.

MIEDZYNARODOWA WYSTAWA

dia spraw wyżywienia ludności, zaprowiantowania armji, i spraw ratunkowych, środków komunikacyjnych i specjalna wystawa sportowa od 20. Kwietnia do 1. Lipca 1894. pod najwyższym protektoratem Jego o. i. k. Cesarzkiej wysokości Arcyksi. Franciszka Ferdynanda d' Etau 285 1-0

Wiedeń, Rotunda.

Losy wystawowe po 1 koronie w 5 grównych wygranych po 1000 koron wartości z nabyciem jednego losu przy kasie rotundy, przawazany jest wolny wstęp na wystawę w dnich zwykłych (z wyjątkiem piątku).

HERBATĘ Familijną 1/2 kilo 1-50 1 2 z.

Znakomite WYSIEWKI z herbaty 1/2 kilo 1-40 1 z. 1-70

Alberta Szkowrona Lwów plac Bernardyński 17

Wiktor Berger Lwów, Akademicka 8.

Skład centralny najszynniejszych BICYKLI ANGLIJSKICH Humber & Co Premier Cycle Co w cenie zlr. 125 wyżej. Leicester Cycle Co

KAPELUSZE i CYLINDRY Plessa i Angielskie sprzedają najtaniej S. Gabriel & J. Chlebowals we Lwowie, plac Halicki licba 3.

Czerpanie i wysytka wód iwonickich rozpoczeto. 1474 1 2 Zgłoszenia załatwia Dyrekcja.

DYREKCJA TOWARZYSTWA KRAJOWEGO dla handlu i przemysłu zawiadamia, że dla dogodności swoich członków, jako też P. T. Publiczności upowaznia zarząd produkcji kłackich naszego towarzystwa w Ko czynnie do bezpośredniej wysytki płócien i bielizny tołowej

FARBY wszoikie, jakto tylko istnieja w ołbrzymim wyborze i jakości poleca jedynie Leopold Lityński Lwów, Grand Hotel.

HANDEL PŁOCIEN i BIELIZNY JANA RIEDLA WE LWOWIE

posleca najtaniej własnego wyrobu Koszule salonowe po zlr. 1.05, 1.55, 2. 3.45, 3.50 i 4. Koszule z przedwini pikowami (fałdzikami (zakładkami) po zlr. 2.75 i 3. Koszule kolorowe, kratkowe i oxfordowe po zlr. 2.50 i 2.75. Koszule noone po zlr. 1.65, 2. ozdoblone na wzór szwajcarskich po zlr. 2.40, 2.80 i 3. Koszule dla chłopaków po zlr. 1.40 i 1.60. Kalesony dla chłopaków po 85, 95 ct. i 1.10. Pakietunki z kołnierzymi 50 ct.

KALESONY po ct. 90, zlr. 1.05, 1.15, 1.45, 1.65, 1.90. KOŁNIERZE tuzin po zlr. 3.40 i 3.80. MANKIETY tuzin po zlr. 4 i 4.80. CHUSTKI płócienne, tuzin po zlr. 3.40. KAFIANKI letnie na wata bawelna. I szatkowe po ct. 80, 90 do zlr. 1.40. BIELIZNA letnia wata, gruba, Jaegera sprzedają po cennem fabrycznym.

KRAWATY w najszynniejszych wyborach. Zamówienia s prowincji wykonują się najstaranniej. 1000 1-7

Ruch pociągów kolejowych według zegaru lwowskiego, walny s dnem 1. czerwca 1893 r.

Table with columns for destination (Do Lwowa przychodzą, Ze Lwowa odchodzą), time, and other details. Includes destinations like Kraków, Warszawa, and various regional routes.

Uwaga. Godziny, drukowane grubemi literami, oznaczają porę nooną od godziny 6 wieczór do godziny 5. minut 50 rano.

KANTOR WYMIANY c. k. uprz. gal. akc. Banku hipotecznego

wszakięgo rodzaju papiry i monoty po kursie dziennym najdokładniejszym, nie licząc żadnej prowizji. Jako dobrą i pewną lożnąję poleca 1010 1-7

„CZYSZCZONA” (ŻYTIOWKA DUBLAŃSKA RAFINOWANA). A TEST. Do Wgo J. A. B. czwastego 1973 1-2

Przeciw siwiznie. Jedynym znakomitym środkiem dy farbowania włosów na kolor brunatny lub czarny jest Chromatique Kielhansera. 1275 1-2

Kwizdy Kerneuburski proszek do karmy bydła dla koni, bydła rogatego i owczego. 1 37 1-12

„GRAND HOTEL” światło elektryczne wodociąg, bezpłatne elektryczności poruszana WINDA osoboma, pomieszczenia od jednego pokoju, aż do najpiękniejszych i najwybredniejszych apartamentów familijnych.

J. ANDELA nowo odkryty zamorski proszek zabija z pewnością: szwaby karakony, pluskwy, pohty, moskale, muchy, mrówki, stonogi, moliki ptasie i w ogóle owady.

Galicyjski Bank Kredytowy poczawszy od dnia 1. lutego 1890 r. wydaje 4% Asygnaty kasowe z 30 dniozem wypowiedzeniem i 3 1/2% Asygnaty kasowe z 8 dniozem wypowiedzeniem.